

kîkwây ayisiyiniwak kikâ-kî-itôtamwak ta-nakânahkik awâsisîwi-kitmahiwîwin

kihci-mitâhtomitanaw awâsisak ê-itasicik kâ-sêkihikocik nayêstaw kâ-awâsisîwi-kitmahihcik, misi-nâh-nêpêwihâwak, môy kahtinamwak kwayask kiskinohamâtowina êkwa ê-pîhkotêhikocik êkwa kîspin kititêyihên nayêstaw ômisîsi ê-ispayihikocik, môy kitâpwân. ômisi kâ-ispayiniyik kicawâsimis opimâtisiwiniwâw.

awâsisîwi-kitmahiwîwin mâna ây-ispayin itahto mâna kâ-têpakohp-cipahikanisipayik ita mâna awâsisak kâ-mêtawêcik wayawîtimihk êkwa mâna kâ-nîsitanaw-niyânosâp-cipahikanisipayik pîhcâyihk kiskinohamâtowikamikohk (Pepler et al., 1997)

kîkwây anima awâsisîwi-kitmahiwîwin?

awâsisîwi-kitmahiwîwin anima ê-itwêhk tâskôc kâ-kiskêyihamîhk, ohcitaw êkwa kâh-kîhtwâm kâ-nitawi-sôhkêpaminât awiyaka kâ-kakwê-sâkôci-paminât, ta-kakwê-wîsakihât, ahpô ta-kakwê-pakamahwât ômisi kâ-awâsisîwi-kitmahihk, ahpô kikâ-kî-misi-sêkihêw ana kâ-kitmahihk. pîtôs ê-ây-isi-môsihtâwak ana ta-kitmahât ahpô kâ-kitmahihk. ana kâ-kitmahât ahpô môsihtâw tâskôc ê-miywêyihahk, ê-maskawisîpayit, ahpô wiyatêyiham ana kâ-kitmahihk ta-sêkisit, ta-nêpêwihihk, ahpô ta-wîsakahihk.

awâsisîwi-kitmahiwîwin môy anima poko awâsis kâ-sîpîhtahk, môy kwayask ka-miyo-wîcêwâkanihitocik anima

kîspin ka-mâmitonêyihaman, mistahi ayisiyiniwak ômisi kî-ispayiniyiw nânitaw ita opimâtisiwiniwâw. ahpô mâna kikâ-kî-pê-kitmahêwak wîstawâw ahpô, kî-wâpamêw awiyak ê-awâsisîwi-kitmahihk.

pâh-pîtôsês isi kikâ-kî-awâsisîwi-kitmahiwêw, tâskôc:

kâ-pîkiskwâtôhk: kâ-kakwê-sôhkê-têpwâtât, kâ-noywêcimât ê-kakwê-asêpitât, kâ-kakwê-pakamahwât ahpô kâ-nêpêwihât

askînanîhk: kâ-yîkatêwêpiskawât ita ohci wîc-âyisiyinihâhk, kâ-mâmawohkâkêhk, ahpô kahkiyaw isi kâ-noywêcimitohk.

waskawîwin: kâ-pakamahotohk

cikâstêpayihcikanihk: kikâ-kî-âpacihâtawak mamâtawi-âpacihcikanihk ahpô kotaka isîsi ta-mwêskâcihât ahpô ta-kakwê-sôhkêpaminât

awâsisîwi-kitmahiwîwin anima ê-wîsakîmakahk êkwa môy anima kwayask ka-ây-itôtamihk ka-mêkwâ-ohpikihk.

tânisi kikâ-kî-isi-nisitawinên kîspin kicawâsimis ê-awâsisîwi-kitmahihk

awâsisak môy tâpitaw pîkiskwêstamâsowak kîspin awâsisîwi-kitmahêwak osâm nêpêwihikowak ahpô kostêwak ana ayisiyiniw kâ-awâsisîwi-kitmahiwêw ta-kakwê-kâwi-itôtawât nânitaw isi. awâsisak âskaw tâpwêhtamwak nawac ta-kî-kiyâmâyâcik kîspin ta-wîcêwâkanihitocik nânitaw. kâ-isi-waskawîw awâsis kikâ-kî-wihtamâkawin kîspin nohtê-pîkiskwâtawâwi.

kinohtê-pîkiskwâtâw ayiwak ôma ohci awâsisîwi-kitmahiwîwin?

sêwêpitamawik 1-888-456-2323 (itahto wâpan-tipahikana, môy katâc ka-tipahikêyan ita Alberta).

wâpahtihkowina

- kâ-kostamihk ka-nitawi-kiskinohamâsohk ahpô nayêstaw kâ-ahkosihk kâ-kîkisêpâyâk.
- ê-patahamihk kiskinohamâtowin ahpô kâ-âsêpayiki okiskinohamâtowi-kaskihtâwina.
- “kâ-wâh-wanihtâhk” otayâwiwina ahpô ê-pê-kîwêt êkwa ê-pîkonikâtêki otayiwina ahpô omasinahikana kâ-misiwanahcihitâhk.
- kâ-pê-kîwêhk, ahpô kâ-nitawi-kiskinohamâsot, êkây kâ-wîhtahk kâ-masinahâsot ahpô kâ-ati-mikîf.
- kâ-kâh-kostâcihihwâmihk, ê-âspêpayihot ahpô kâ-kitimihât kotakak awâsisak wîsta.
- kâ-kôci-nipahisot ahpô êkosi kâ-ati-pîkiskwêt.

pokw-âwiyak kikâ-kî-itôtam nânitaw ita kitaskînâhk, kîkikh êkwa kiskinohamâtowikamikohk ta-miywêyihthahk ita kâ-âyâcik.

tânisi kikâ-kî-itôtên

kîspin kitiitêyimâw awâsis ê-pimi-awâsisîwi-kitmahih, môsci-kakwêcim sêmâk. kîspin âha itwêci – ôhîta têpakohp isîsi kikâ-kî-wîcihitâson sêmâk:

- 1. sîhtoskaw.** wîhtamaw awâsis êkotê ê-âyâyan ta-sîhtoskawât êkwa kikâ-kî-itôtên ê-isi-kaskihtâyan ta-miyô-isâyât. wîhtamaw awâsis ê-kiskêyihthaman ôma awâsisîwi-kitmahiwîwin môy anima wiyawâw kâ-itôtahkik. wîcôkamahw awâsis ta-kakwêcihkêmot ta-wîcihihikot awiya êkwa môy ka-poyocik isko kahtinatwâwi.
- 2. mâmawohkamâtohk.** kiskinohamâtowikamikwa êkwa onêkihikomâwa ta-kî-mâmawohkamâtohk ta-nakânahkik awâsisîwi-kitmahiwîwin. onêkihikomâwa ta-kî-pîkiskwâtâcik kiskinohamâtowikamik sêmâk ta-kiskêyihcihikâtêk êkwa ta-asiwâpahtamihk êkosi ocawâsimis môy ta-kostam. kiskinohamâtowikamikwa ta-kî-oskêpitamâsocio kîkwây kâ-asiwâpahcihikâtêk mîna ta-nakânahkik kâ-wayawîhk ka-nitawi-mêtawêhk êkwa kâ-oskêpitamohâcik awâsisak ita kâ-kî-miyô-kiskinohamâsohk, kwayask ê-asiwapâmihcik êkwa itê awiyak kikâ-kî-itôtêw ta-nitawi-wîcihiht.
- 3. osîhtâw ita kâ-asiwêyimihcik.** kîspin awâsisîwi-kitmahiwîwin ây-ispayiki kâ-mêkwâ-nitawi-kiskinohamâsohk, onêkihikomâwa ôki kikâ-kî-wîci-sipwêtisahwêwak awiyak ocawâsimisa nawâc ayiwâk ê-ispîhtisit, ahpô kikâ-kî-itôtahêwak wiyawâw isko ka-pônipayik. pîkiskwâs kicawâsimis ta-pimi-wîcêwât kotakak êkosi môy ka-papami-pêyakowak.
- 4. wîcih awâsis ta-nakiskamâsot kîkwây.** awâsisak kâ-awâsisîwi-kitmahiwêcik nôtinêwak awâsisak kâ-pêyakocik, êkosi ta-wîcihiht awâsis kaskîhtâw ta-nakiskamâsot kîkwây ita ayisiyinînhk êkwa pîtos kâ-kî-kwêskipayin. sîhtoskaw ta-wîcihihîwêcik kâ-mâmawapîhk osk-âyak pêyakwan isi kâ-isi-miywêyihthamihk.
- 5. kâh-kocîhkan ta-pîkiskwâtamihk.** wîc-âtoskêm awâsis ta-kâh-kocît ta-pîkiskwâtahk kîspin awiyak awâsisîwi-kitmahîci. tâpiskôc, awâsis kikâ-kî-itwêw, “kâwiya. môy nimiywêyihthên anima” sohkê kâ-itwêt êkwa ka-ati-sipwêhtêt.
- 6. oskêpita kâ-nâtamâsot.** osîhtâ kîkwây isi kicawâsimis kwayask ta-itôtahk kîkwây – kâ-isi-atoskêt, kâ-isi-pâhkâtowêt kîkwây isi kâ-miywêyihthahk – kâh-kîhtwâmi-wîhtamaw kwayask ê-itôtahk êkosi kikâ-kî-oskêpitamâsow nâtamâsowina.
- 7. kitaskînâhk ita.** sîhkim awâsis ta-pîkiskwâtisk tânisi ê-isi-môsîhtât ahpô kâ-isi-ây-itêyihthahk. poko ka-kâh-kîhtwâmi-itôtamihk pâmwayês ta-pîkonahk ahpô ta-kostahk tâskôc ê-misîhkêmot.

ayiwâk nohtê-kiskêyihthamowin ôma ohci awâsisîwi-kitmahiwîwin, kiyôkâta www.bullyfreealberta.ca.

kinohtê-pîkiskwâtâw ayiwak ôma ohci awâsisîwi-kitmahiwîwin?

sêwêpitamawik 1-888-456-2323 (itahto wâpan-tipahikana, môy katâc ka-tipahikêyan ita Alberta).